

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Oslo 1. desember 2003/FFP/KLa

Høringsuttalelse:

NOU 2003:14 - BEDRE KOMMUNAL OG REGIONAL PLANLEGGING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN II

Norsk Kommunalteknisk Forening (NKF) mener at forslaget inneholder gode verktøy for en helhetlig, langsiktig og politisk styrt samfunnsutvikling. Planlegging gjennom planstrategier vil medføre bedre politisk eierskap, gi større politisk engasjement og bedre forankring i planprosessene. Rettsvirkningen for de ulike plantyper i loven skal gå foran vedtak etter annet lovverk, noe som vil medføre større grad av politisk styring gjennom planene.

Det bør bli en skarpere avgrensning på hva som hører hjemme i loven, og hva som kan utdypes i egnet veiledning. NKF støtter hovedelementene i forslaget til det kommunale plansystemet og bruk av gjennomgående arealkategorier. Å gå fra et hensiktsmessig plannivå til gjennomføring av tiltak er en god løsning.

NKF er enige i prinsippet om medvirkning, men er usikre på konsekvensene dersom medvirkning i planprosessen ikke har vært lagt opp tilfredsstillende. Neste spørsmål vil da være: Hva er en tilfredsstillende planprosess. Forslaget må ikke medføre at det blir en urimelig byrde for kommunene å oppfylle intensjonene i loven. Dersom lovforslaget innebærer full høring på 3 nivåer vil flertallet av kommunene ikke ha ressurser og kompetanse for å få dette til. Staten må i såfall ta et ansvar slik at kommunene blir i stand til å løse disse viktige samfunnsoppgavene på en god måte. Forslaget må ses i sammenheng med de nye tidsfrister i planbehandlingen som ble innført 1.7.2003.

NKF støtter prinsippet om oppstartsmøte og mener at dette kan knyttes sammen med innholdet i planprogrammet for å oppnå en hensiktsmessig forenkling i mange saker. At byggesaker og detaljplaner nå kan behandles parallelt, er NKF svært positiv til.

At KU-prinsippet slås sammen med planprosessen er positivt og viktig, men kan bli en merbelastning for kommunene. Kriterier for hva som skal konsekvensutredes må vurderes nøye. Dette må ikke utløse en ny omgang med innsigelser.

Loven er meget omfangsrik. Et større skille mellom lovtekst og forskrift/veiledning vil skape bedre oversikt. Loven åpner for stor grad av skjønn, noe som kan gjøre forvaltning av lovverket tungvint og tidkrevende.

ANDRE KOMMENTARER TIL LOVFORSLAGET

Kap 1 Lovens formål, virkeområde og hovedtrekk

§ 1-1 Lovens formål er omfattende og må forenkles. Første del er meningsfylt. Oversikten over gode samfunnsformål er omfattende uten å være uttømmende. Det er uheldig. Loven bør begrenses til å forutsette at opplistingen angir samfunnsformål som særskilt skal vurderes i kommunens planlegging

§1-9 Det bør utredes hvilke konsekvenser forslaget kan få for kommunenes kapasitet, kompetanse og økonomi dersom statlige etater eller private forslagsstillere fremmer planer som blir skal behandles som kommunedelplaner.

§ 1-14 Kriterier for nasjonale eller regionale interesser må avklares. Det må avklares av hva det kan fremmes innsigelser på og at de må begrunnes i konkrete forhold i saken.

Kap 3 Krav om kartgrunnlag, stedfestet informasjon mv

NKF støtter i hovedsak de foreslåtte bestemmelsene. NKF vil imidlertid understreke at denne type arbeid ikke er gratis og at det er resurs- og kompetansekrevende.

Del II Nasjonale hensyn og oppgaver i planleggingen

Kap 4 Statlige planretningslinjer og planvedtak

Dersom plansystemet skal fungere, må det være et godt samspill mellom statlige myndigheter, regionalt nivå og kommunene. NKF støtter forslaget om at staten hvert 4. år skal utarbeide en nasjonal politikk for regional og kommunal planlegging dersom dette kan gi nødvendige avklaringer og retningslinjer for kommunene.

Del III Regional planlegging

Kap 5 Hovedtrekk og regional planstrategi

Forslaget innebærer at kommunens rolle i den regionale planleggingen nå skal klargjøres i tillegg til at statens medvirkning og rolle skal bli mer forpliktende. Etter dette vil aktørene i planprosessen, enten det er stat, regionalt ledd, kommunen eller de private aktørene få en mer likeverdig rolle i planprosessen, noe NKF støtter. Det er positivt at en søker å formalisere reglene om interkommunalt samarbeid. NKF understreker at dette må gjøre det lettere å sette opp regler for denne type planprosesser, men at spillereglene ikke må virke begrensende.

Kap 6 Fylkesplanlegging

NKF støtter at det åpnes mulighet for bindende regionale planer for arealbruk når disse er utarbeidet sammen med de berørte kommunene og begrenset til spørsmål som er av viktig nasjonal eller regional karakter. Kommunene må ha innsigelsesrett til planforslagene og NKF

støtter at slike planer skal godkjennes av staten. Slike planer må innarbeides i kommuneplanen ved første rullering, for å sikre helhet og entydig planverk i kommunene.

Del IV Kommunal planlegging

Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanen skal være en overordnet plantype. Det legges vekt på å tydeliggjøre sammenhengen mellom klare politiske mål og strategier, gode analyser og virkemiddel for gjennomføring i den enkelte sektor og forvaltningsenhet. Sammenheng mellom den langsiktige samfunnsdelen, sektorenes planlegging og forvaltning i kommunen og rettslig bindende arealdel og handlingsdel stiller store krav til samordning i kommunen og med aktuelle nabokommuner når det gjelder felles forhold.

Handlingsdelen skal sammen med økonomiplanen, inneholde et handlingsprogram for oppfølging av kommuneplan, kommunedelplaner og kommunal planstrategi. Oppgaver som skal løses sammen med andre offentlige og private aktører skal også prioriteres. NKF mener at utgangspunktet for forenkling og effektivisering kan være denne samordningen.

Kap 10 Behandling av kommuneplan

Forslaget innebærer to høringer og offentlige ettersyn i samlede kommuneplanprosesser inkludert kommuneplanens arealdel. Det forutsettes at informasjons- og medvirkningsopplegg knyttet til planen kan legges i tilknytning til disse to periodene. I planprogramfasen vil hovedfokus være på innhold og rammebetingelser og de overordnede planprinsipper. Det bør her legges opp til å få opp aktuelle interesser og verdier og alternative løsninger. I andre gangs offentlig ettersyn og høring skal det legges ut et formelt planforslag. For kommunedelplaner, tematisk avgrensede planer, som ikke vil få vesentlige virkninger kreves bare én slik runde.

Reglene om behandling av kommuneplanen vil nå bli mer omfattende en dagens regler. Innføring av reglene om planprogram vil kunne medføre mer omfattende og krevende planprosesser.

Kap 11 Områdeplan og kap 12 Detaljplan

NKF ser mange fordeler med ett nytt plansystem for arealplaner der man i tillegg til kommuneplanens arealdel har planer på henholdsvis område- og detaljplannivå. NKF mener at et system slik det er fremmet forslag, vil kunne gi en mer utbyggingsrettet, effektiv og realistisk arealplanlegging.

Områdeplan og detaljplan vil ha samme rettsvirkning, men i ulike tidsperspektiv. Detaljplanen har en begrenset levetid på 5 år, med mindre annet blir vedtatt. Dette vil medføre at områdeplanene vil kunne være mer gjennomføringsrettet enn dagens geografiske kommunedelplaner, noe NKF mener vil være hensiktsmessig.

Kapasiteten og kompetansen i kommunene kan bli en flaskehals for private detaljplaner som krever overordna avklaring i områdeplan dersom kommunene ikke har nødvendig kapasitet til å utarbeide planen. NKF mener at områdeplanlegginga vil kreve at kommunen må bruke mer ressurser på planlegging enn hva som er tilfellet i dag.

Del V Særlige planleggingsoppgaver

NKF vil påpeke at en styrking av arbeidet med "særlige planleggingsoppgaver" ikke er mulig uten at det tilføres mer ressurser for å arbeide med denne type problemstillinger både på regionalt- og kommunalt nivå.

DEL VI Bestemmelser om konsekvensutredning for sektorplaner og tiltak etter særlov

Kap 17 Konsekvensutredning for sektorplaner og tiltak etter særlov

At KU-prinsippet slås sammen med planprosessen er positivt og viktig, men kan bli en merbelastning for kommunene. Kriterier for hva som skal konsekvensutredes må vurderes nøye. Samtidig vil vi peke på at dette ikke må utløse en ny omgang med innsigelser.

Del VII Avtaler om gjennomføring mv.

Kap 18 Betingelse om ytelse i tillatelse til utbygging - Utbyggingsavtale

NKF ser ikke hensiktsmessigheten for kommunene i gjøre utbyggingsavtaler om til et enkeltvedtak etter Forvaltningsloven, slik at det også blir klageadgang her. I tillegg bemerkes at også Bygningslovutvalget også har omtalt utbyggingsavtaler i sin første delutredning. Det foreligger nå to forskjellige forslag til lovendringer/regulering av utbyggingsavtaler. En ber om at behandlingen av utbyggingsavtaler blir samordnet med Bygningslovutvalgets endelige innstilling.

Del VIII Diverse bestemmelser

Kap 20 Overgangsbestemmelser og endringer i andre lover.

NKF konstaterer at det nå innføres egne dispensasjonsbestemmelser for dispensasjon fra byggeforbudet i 100-meters beltet langs sjøen, noe vi støtter.

Med vennlig hilsen

Per Næss
generalsekretær

Kjersti U. Larstuen
rådgiver

Kopi: NKF's hovedstyre, Marit Skjønberg og Jan Andersen Gott, KS